

RAPPORT 2017:13

ARKEOLOGISK UNDERSÖKNING
I FORM AV SCHAKTNINGSÖVERVAKNING

SCHAKTNINGSÖVERVAKNING VID HÖGRABACKEN

INVID RAÄ 21:1 OCH 24:1
STEN 6:1 OCH 8:1
VÄSTRA STENBY SOCKEN
MOTALA KOMMUN
ÖSTERGÖTLANDS LÄN

PETTER NYBERG

Schaktningsövervakning vid Högrabacken

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	4
Områdesbeskrivning.....	4
Syfte	4
Metod och dokumentation.....	4
Resultat	4
Tekniska uppgifter	6

ÖSTERGÖTLANDS MUSEUM

ARKEOLOGI OCH BYGGNADSVÅRD

Box 232 • 581 02 Linköping • 013 - 23 03 00 • www.ostergotlandsmuseum.se

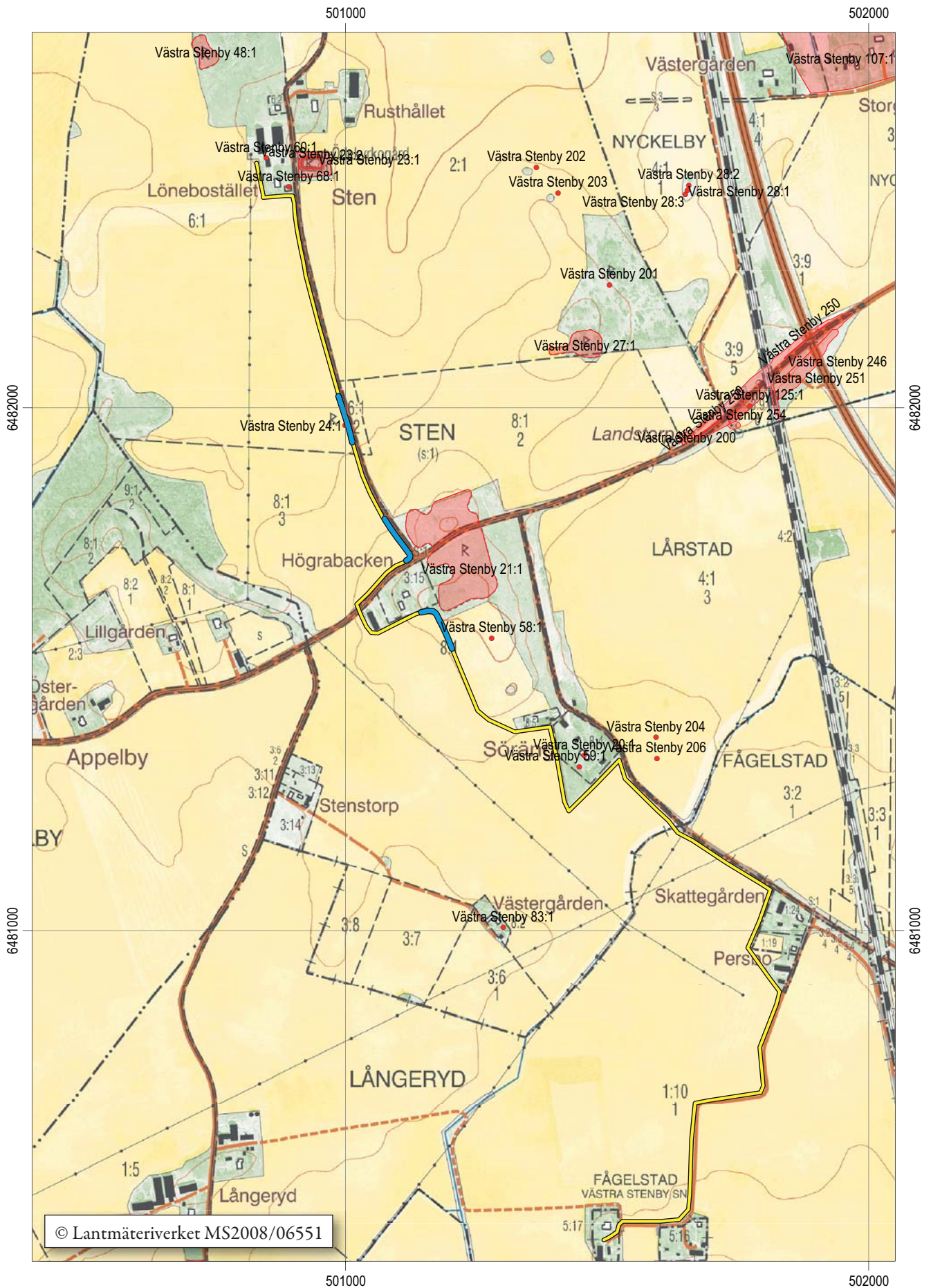
Sammanfattning

Östergötlands museum utförde den 15 och 16 februari 2017 en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning invid fornlämningarna Västra Stenby 21:1 och 24:1 i samband med schaktning för markkabel inom fastigheterna Sten 6:1 och 8:1 i Motala kommun. Ungefär 60 m söder om fornlämning Västra Stenby 21:1 framkom en härd. Kol från härden har ¹⁴C-daterats till 420 - 570 e Kr. I övrigt påträffades inget av arkeologiskt intresse i samband med den arkeologiska undersökningen.

Uppdragsgivare var Länsstyrelsen Östergötland. Infratek Sverige AB stod för de arkeologiska kostnaderna.

Petter Nyberg
antikvarie

Figur 2. Utdrag ur digitala fastighetskartan med ledningssträckningen och de tre schaktningsövervakade delsträckorna markerade. Skala 1:10 000.

Inledning

Länsstyrelsen Östergötland skickade 2017-02-03 en förfrågan till Östergötlands museum gällande en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning (Länsstyrelsens diarienummer 431-1081-17), med anledning av att Infratek Sverige AB inkommit med en ansökan till Länsstyrelsen om tillstånd enligt 2 kap kulturmiljölagen. Den planerade ledningsschaktningen berörde fornlämningsområdena till fornlämningarna Västra Stenby 21:1 och 24:1 i Motala kommun (figur 2). Fornlämning 21:1 utgörs av ett gravfält bestående av 72 fornlämningar. Dessa utgörs av 16 högar, 55 runda stensättningar och en treudd. Fornlämning 24:1 utgörs av en rest sten. Den arkeologiska undersökningen genomfördes den 15 och 16 februari 2017. Infratek Sverige AB stod för de arkeologiska kostnaderna.

Områdesbeskrivning

Den del av ledningssträckningen som var aktuell för arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning ligger i åkermark på en åsrygg ca 105 - 120 m ö h. I området förekommer en mängd registrerade fornlämningar, bl a i form av förhistoriska gravfält (t ex Västra Stenby 27:1, 48:1) och förhistoriska boplatser (t ex Västra Stenby 246, 251). I området finns även en registrerad ödekyrkogård (Västra Stenby 23:2) och en fyndplats för en stenyxa av grönsten (Västra Stenby 58:1). De registrerade lämningarna som låg i anslutning till ledningssträckningen utgjordes av ett gravfält (Västra Stenby 21:1) och en rest sten (Västra Stenby 24:1).

Syfte

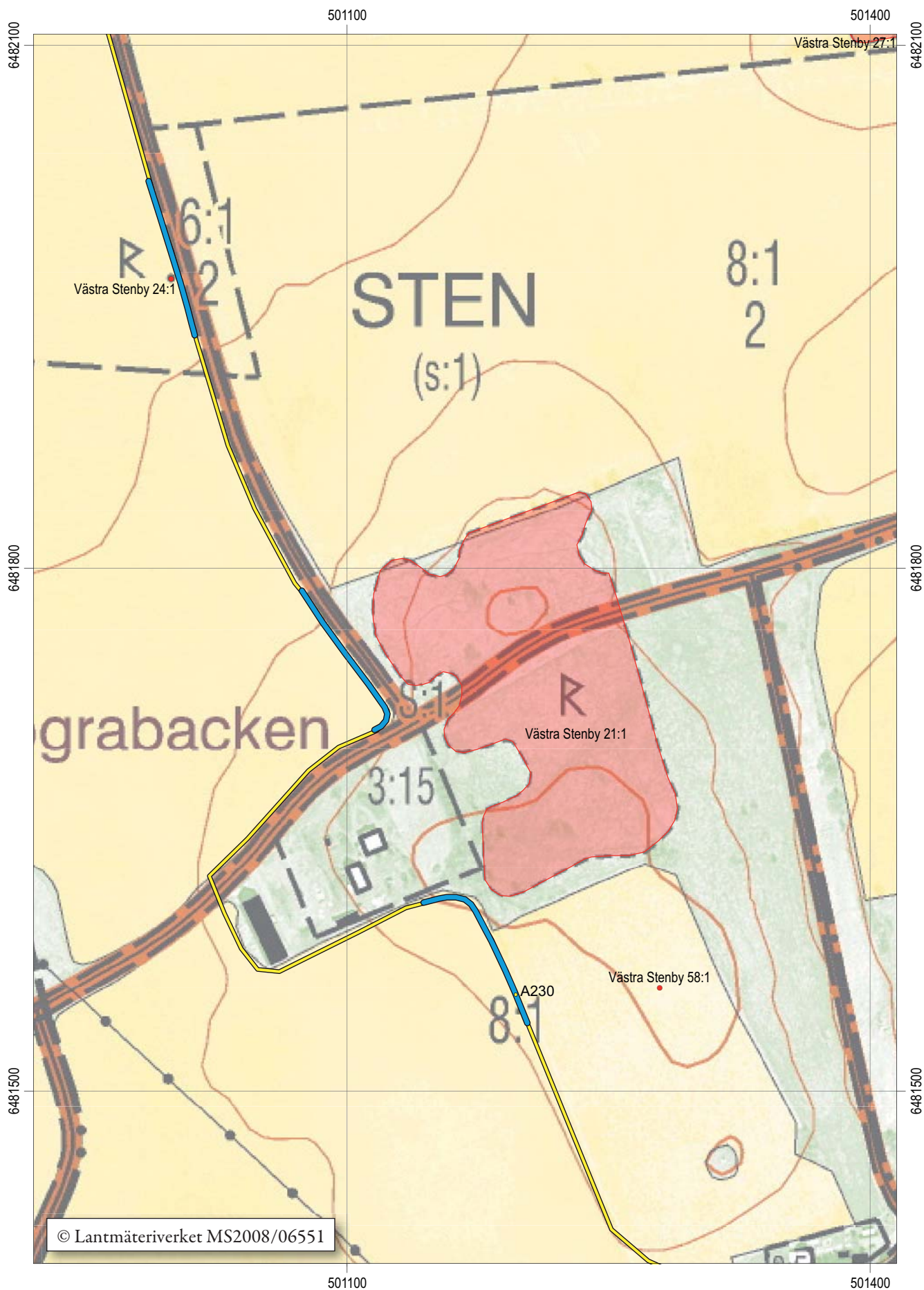
Syftet med den arkeologiska undersökningen i form av schaktningsövervakning var i första hand att tillse att fornlämning berördes i så liten omfattning som möjligt. De fornlämningar som eventuellt framkom vid schaktningen skulle dokumenteras avseende karaktär och omfattning samt om möjligt dateras. Om det framkom lämningar eller kulturlager av större omfattning eller komplexitet än förväntat fick inte borttagande ske utan förnyad tillståndsprövning enligt 2 kap 12 § kulturmiljölagen.

Metod och dokumentation

Den arkeologiska undersökningen skedde i form av schaktningsövervakning inom tre delar av ledningssträckningen som var lokaliserade invid fornlämningarna Västra Stenby 21:1 och Västra Stenby 24:1. Schaktningsövervakningen dokumenterades genom handritning, skriftlig beskrivning och inmätning med RTK-GPS.

Resultat

Schaktningsövervakningen genomfördes inom tre delsträckor invid fornlämningarna Västra Stenby 21:1 och Västra Stenby 24:1 (figur 3). Dessa delsträckor var ca 100 m långa vardera. Schaktbredden var ca 0,40 m och schaktdjupet var ca 0,80 m. Undergrunden var varierande och bestod av gulbrun lera vid den norra delsträckan medan undergrunden vid den mellersta och den södra delsträckan bestod av rödbrun sand alternativt gråvit silt. Inom de siltiga delarna av den norra delsträckan förekom även rikligt med skiffer. Endast vid den sydligaste delsträckan framkom lämningar av arkeologiskt intresse. Ungefär 60 m söder om fornlämning Västra Stenby 21:1 framkom en härd (A230). Kol från härden har ¹⁴C-daterats till 420 - 570 e Kr (Ua-55587).

Figur 3. Utdrag ur digitala fastighetskartan med ledningssträckan och de tre delsträckorna inom vilken arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning genomfördes samt härden A230 är markerade. Skala 1:3 000.

Tekniska uppgifter

Fastighet	Sten 6:1 och 8:1
Socken/stad	Västra Stenby
Kommun	Motala
Län och landskap	Östergötland
Fornlämningsnummer	Invid Västra Stenby 21:1 och 24:1
Digitala fastighetskartans blad	64F 8a SV
Koordinatsystem	SWEREF 99 TM
Höjdsystem	RH2000
Mätteknik	RTK-GPS
Typ av undersökning	Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning
Länsstyrelsens dnr	431-1081-17
Länsstyrelsens handläggare	Magnus Reuter Dahl
ÖM dnr	33/17
ÖM projektnr	000638
ÖM Intrasisnr	olm2017001
Beställare	Länsstyrelsen Östergötland
Kostnadsansvarig	Infratek Sverige AB
Projektledare	Petter Nyberg
Biträdande projektledare	-
Personal	-
Fältarbetstid	2017-02-15 – 2017-02-16
Totalt undersöktes	300 löpmeter
Fynd	-
Foto	-
Analys	¹⁴ C
Grafik	Petter Nyberg
Renritning	-
Grafisk form	Lasse Norr

Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands museum.

Ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriverket MS2008/06551
ISSN 1403-9273 Rapport 2017:13 © Östergötlands museum

A230 Härd

Form i plan: Rund

Storlek: 1,00 m diameter

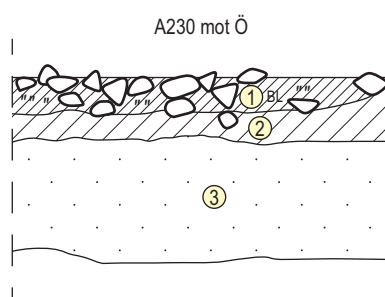
Form i profil: Plan

Djup: 0,15 m

Undersökt: 50%

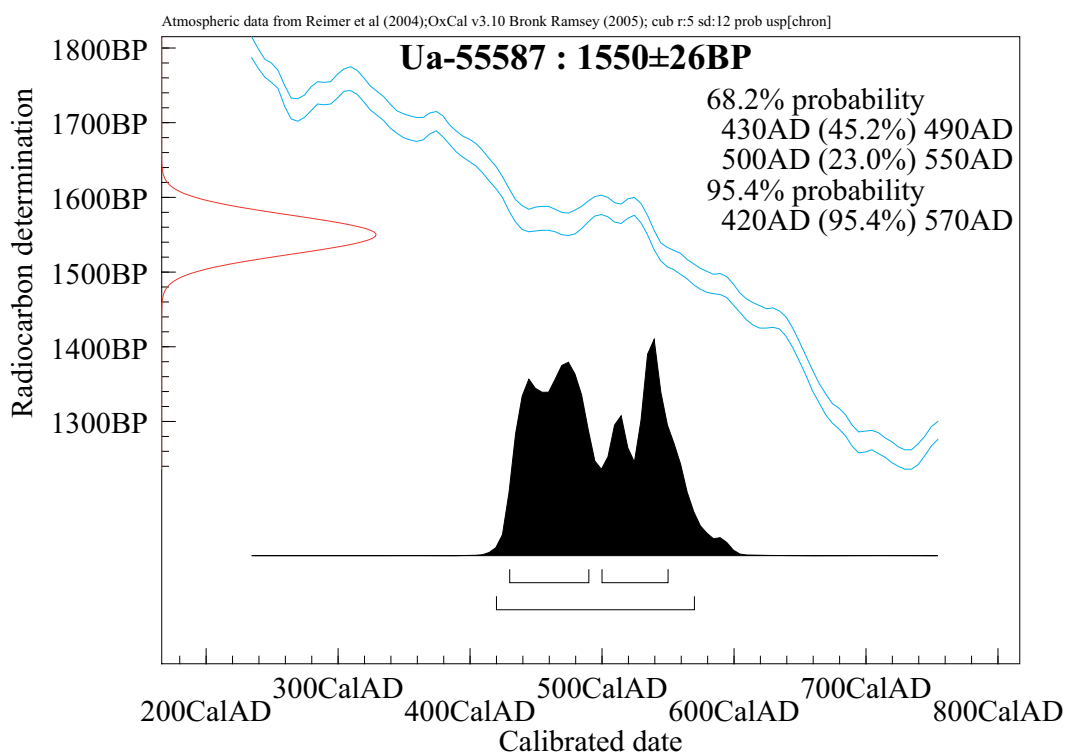
Fyllning: Svartsotig silt, dominerande av 0,10 m stora skärvigga stenar, måttligt av kol samt enstaka fragment av bränd lera.

Övrigt: Påträffad i övergången mellan matjord och undergrund. Avbanades och sektionsgrävdes med maskin. Handrensning var inte möjlig på grund av tjäle. Kol från härden har ^{14}C -daterats till 420 - 570 e Kr (Ua-55587).

Skala 1:20

- 1 Sot & kol, skärvig och skörbränd sten, inslag av bränd lera
- 2 Rödbrun, sandig silt
- 3 Gråvit silt

Östergötlands museum utförde den 15 och 16 februari 2017 en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning invid fornlämningarna Västra Stenby 21:1 och 24:1 i samband med schaktning för markkabel inom fastigheten Sten 6:1 och 8:1 i Motala kommun. Ungefär 60 m söder om fornlämning Västra Stenby 21:1 framkom en härd. Kol från härdens har ¹⁴C-daterats till 420 - 570 e Kr. I övrigt påträffades inget av arkeologiskt intresse i samband med den arkeologiska undersökningen.

ISSN 1403-9273

Rapport 2017:13